

**STANOVISKO
HLAVNEJ KONTROLÓRKY K NÁVRHU ROZPOČTU MESTA
NA ROK 2019 A K NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU MESTA
NA ROKY 2021 - 2023**

V zmysle ustanovenia § 18f, odsek 1 písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov p r e d k l a d á m mestskému zastupiteľstvu odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Mesta Hnúšťa na rozpočtový rok 2021 (*záväzný rozpočet*) a viacročného rozpočtu na roky 2022 až 2023 (*orientačné rozpočty*) a k návrhu Programového rozpočtu.

Návrh rozpočtu na roky 2021 až 2023 bol zverejnený dňa 08.11.2020 v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov.

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu programového rozpočtu mesta Hnúšťa (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2021 – 2023, ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu mesta za predchádzajúce dva roky, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Rozpočet mesta vyjadruje samostatnosť hospodárenia mesta. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv.

Návrh rozpočtu na rok 2021 vrátane finančných operácií bol zostavený ako vyrovnaný a zároveň napíňa aj ostatné zákonom stanovené podmienky v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Príprava rozpočtu rešpektuje tiež povinnosť, ktorá je ustanovená v § 9 (o viacročnom rozpočte) a dané prechodné ustanovenie, ktoré je uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 13 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú stanovené ciele na roky 2021 – 2023.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2021-2023 ako aj návrh rozpočtu mesta na rok 2021 bol podkladom na spracovanie odborného stanoviska z **hľadiska zákonnosti** predloženého návrhu a z **hľadiska východísk tvorby návrhu rozpočtu**.

A.1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- ❖ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- ❖ Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v znení ďalších doplnkov,

- ❖ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- ❖ Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- ❖ Zákon 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- ❖ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a doplnkov, Zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov mesta v znení neskorších zmien a doplnkov,
- ❖ Zákon č. 329/2018 Z. z. o poplatkoch za uloženie odpadov a o zmene a doplnení zákona č. 587/2004 Z. z. o Enviromentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ❖ Nariadenie vlády č. 330/2018 Z. z. , ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov,
- ❖ Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení ďalších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- ❖ Zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších zmien a doplnkov
- ❖ Kolektívna zmluva vyššieho stupňa a s ňou súvisiace zmeny v legislatívnych normách, ktoré neboli do termínu spracovania návrhu spracované v kolektívnej zmluve
- ❖ VZN mesta Hnúšťa s dosahom na plnenie príjmov a čerpanie výdavkov mesta Hnúšťa.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Hnúšťa

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s VZN mesta, ktorými sú upravované povinnosti poplatkového a daňového charakteru mesta. Pri spracovaní rozpočtu sa vychádzalo hlavne z VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, VZN o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu mesta Hnúšťa atď.

A.2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- Návrh rozpočtu je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004 – 42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z. n. p. , ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.
- Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023 č. MF/009077/2020-411.
- Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s Vyhláškou ŠÚ SR č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy(SK COFOG).

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Vplyv štátu sa prejavuje v rozpočte Mesta Hnúšťa priamo cez objem poskytnutých dotácií z príslušných kapitol, a to najmä, prostredníctvom objemu podielu na dani z príjmov fyzických osôb a nepriamo cez legislatívne úkony, ktoré majú ekonomický dopad. Návrh rozpočtu **samospráv** v rokoch 2021 až 2023 **predpokladá postupné zhoršenie ich hospodárenia**. Obce budú postupne zvyšovať deficitné hospodárenie, pričom návrh rozpočtu v roku 2023 predpokladá ich deficit vo výške

448,8 mil. €. Rovnako ako MF SR, aj Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (ďalej RRZ) predpokladá deficitné hospodárenie obcí počas celého obdobia. V roku 2021 RRZ odhaduje deficit obcí vo výške 188 mil. €, v roku 2022 klesne na 153 mil. €, resp. 134 mil. € v roku 2023. S ohľadom na aktuálnu makroekonomickú situáciu a zvýšenú potrebu obcí zabezpečiť financovanie výdavkov súvisiacich s pandémiou (pravdepodobne nielen z vlastných zdrojov), navyše berúc do úvahy výšku prijatých transferov primárne určených na financovanie originálnych kompetencií obcí, ako i preneseného výkonu štátu v ostatných rokoch, RRZ predpokladá vyšší objem prijatých transferov u obcí. Ten sa premietol do nižších odhadov deficitu obcí oproti návrhu rozpočtu na celom horizonte prognózy. Hospodárenie samospráv (bez daňových príjmov) tak predstavuje pozitívne riziko vo výške 220 mil. € v roku 2021, 335 mil. € v roku 2022, resp. 341 mil. € v roku 2023.

Najvyšší kontrolný úrad SR (ďalej len NKÚ) vo svojom stanovisku k návrhu štátneho rozpočtu SR týkajúceho sa rozpočtu obcí uvádza: *“Rozpočet obcí na rok 2021 v metodike ESA 2010 navrhuje schodok vo výške 439 mil. eur. Výdavky obcí majú vzrásť o 574 mil. eur a príjmy obcí o 403 mil. eur. Väčšinový podiel na raste príjmov budú mať príjmové finančné operácie.*

*Rozpočet predpokladá nárast daňových príjmov obcí o 0,7 %. O 1,9 % majú medziročne narásť príjmy obcí z grantov a transferov, v prípade nedaňových príjmov sa rozpočtuje stagnácia. **Rozpočet obcí teda očakáva použitie vytvorených rezerv a fondov na pokrytie výdavkov.***

Bežné výdavky obcí narastú oproti rozpočtu na rok 2020 o 13,8 %. Mzdové výdavky o 8,1 %. Najväčší absolútny nárast je u výdavkov za tovary a služby (o 20,4 %). Výdavky v tejto kategórii sa približujú úrovni očakávanej skutočnosti za rok 2020, možno teda hovoriť o ich zrealňovaní.“

Je potrebné uviesť, že návrh rozpočtu mesta na rok 2021 bol pripravovaný v zložitých podmienkach spôsobených pandémiou ochorenia COVID 19.

V návrhu rozpočtu verejnej správy nie je rozpočtované zvýšenie plátov pre zamestnancov štátnej a verejnej správy od 1.1.2021. Vychádzajúc z uvedených skutočností nie je v návrhu rozpočtu mesta navrhnutá valorizácia plátov pre zamestnancov verejnej správy od 01.01.2021.

Je dôležité však uviesť, že v roku 2021 bude minimálna mzda vo výške 623 € (v roku 2020 bola 580 €). Celková cena práce je vo výške 842,28 € (v roku 2020 bola 784,16 €). To znamená, že zvýšením minimálnej mzdy o 43 € v roku 2021 v porovnaní s rokom 2020 sa zvýši cena práce zamestnávateľa o 58,12€.

Minimálna mesačná mzda vo výške 623 eur a minimálna hodinová mzda v sume 3,580 € sú v roku 2021 stanovené pre 1. stupeň náročnosti práce.

Zamestnanci pracujúci v pracovnom pomere majú nárok na minimálnu mzdu pre príslušný stupeň náročnosti práce (dohodári nie). Od 1.1.2021 sa mení vzorec na výpočet minimálneho mzdového nároku pre konkrétne stupne náročnosti práce. Pre každý stupeň náročnosti práce sa minimálny mzdový nárok zvýši o 43 €. Uvedená skutočnosť bude mať vplyv na výdavkovú časť rozpočtu mesta Hnúšťa.

Návrh rozpočtu teda vychádza zo schválených východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023, z vyššie menovaných predpisov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu rozpočtu mesta na roky 2021-2023 bolo zohľadnenie poklesu podielových daní a rastúce požiadavky na výdavkovú časť rozpočtu. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám, zriaďovateľom ktorých je mesto Hnúšťa. Výdavky navrhované jednotlivými oddeleniami, rozpočtovými a príspevkovými organizáciami, bolo nutné prehodnotiť s ohľadom na možnosti ich krytia objemom rozpočtovaných príjmov.

Na základe uvedených prognóz bol rozpočet mesta Hnúšťa na rok 2021 navrhnutý so schodkom 2 265 000 €. Schodok bežného rozpočtu predstavuje 99 800 €, kapitálový rozpočet bol zostavený so schodkom 2 165 200 €. Schodok bežného a kapitálového rozpočtu je krytý v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov prebytkom bežného rozpočtu a finančných operácií, ktorý predstavuje sumu 2 265 000 €. Bežný rozpočet bol zostavený ako schodkový na základe uplatnenia ustanovenia § 36 ods. 2 zákon č. 67/2020 Z. z., v zmysle ktorého obec môže počas pandémie až do

31.12.2021 na základe rozhodnutia zastupiteľstva použiť na úhradu bežných výdavkov prostriedky rezervného fondu, kapitálové príjmy a návratné zdroje financovania. Výška rezervného fondu za rok 2019 bola v sume 81 722,37 €.

V návrhu je rozpočtovaných 11 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov, v rámci nich sú porovnané ciele z predchádzajúcich rokov a návrh na roky 2021 až 2023.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zábery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na 3 rozpočtové roky.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2021 až 2023 č. MF/009077/2020-411-***záväzným rozpočtom pre mesto je rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2021. Rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky t.j. na roky 2022 a 2023 majú orientačný charakter a teda ani rozpočtované príjmy a výdavky rozpočtov týchto rokov nie sú pre mesto záväzné.***

V súlade s § 10 odsek 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa navrhovaný viacročný rozpočet mesta na roky 2021 až 2023 vnútorne člení na:

- a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet)
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet)
- c) finančné operácie.

Predložený rozpočet spĺňa všetky náležitosti spomenutého zákona, vychádza z finančných možností mesta, so zreteľom na dodržiavanie platnej legislatívy a prijatých zásad.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rozpočtový rok 2021 a zároveň aj návrh rozpočtu mesta na rozpočtové roky 2022 a 2023 obsahujúci predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených východiskových ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu (jednotlivé programy a podprogramy s uvedením príslušných zámerov a cieľov), viď tabuľky (údaje v tabuľkách sú uvedené v celých eurách).

Pre roky 2021 až 2023 je návrh rozpočtu je zostavený ako programový a je rozpočtovaných 11 programov, ktoré predstavujú 55 podprogramov a 41 prvkov slúžiacich k plneniu zámeru jednotlivých programov.

Súhrnná bilančná charakteristika návrhu rozpočtu:

1. Rozpočet celkom (príjmy, výdavky, finančné operácie) : Tab. č.1

Rozpočtové roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2021
	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	rozpočet	predpoklad	rozpočet
Príjem (BP+KP+F0)	4 548 858	4 702 494	4 975 839	6 942 336	8 494 135	10 441 461	9 353 937	8 962 873
Výdaj(BV+KV+F0)	4 320 041	4 372 736	4 622 676	6 573 918	5 945 123	10 441 461	9 255 314	8 962 873
+prebytok,-schodok	228 817	329 758	353 163	368 418	2 549 012	0	98 623	0

2. Súhrn rozpočtov + finančné operácie Tab. č.2

Rozpočtové roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2021
	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	Skutočnosť	rozpočet	predpoklad	rozpočet
Bežný rozpočet	386 121	436 421	429 450	311 810	475 797	63 040	40 889	-99 800
Kapitálový rozpočet	-136 752	2 529	-37 514	-141 010	1 725 223	-3 478 3437	-2 588 070	-2 165 200
+prebytok,-schodok rozp.	249 369	438 950	391 937	170 800	2 201 020	-3 415 307	-2 547 181	-2 265 000
Finančné operácie	-20 552	-109 192	-38 773	197 618	347 992	3 415 307	2 645 804	2 265 000
Rozpočt. hospodárenie	228 817	329 758	353 163	368 418	2 549 012	0	98 623	0

Návrh rozpočtu mesta na rok 2021 je v zmysle § 10 odsek 3 a 7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je navrhnutý ako **vyrovnaný**.

D.1. Rozpočet príjmov

1. Bežné príjmy rozpočtu t. j. vlastné príjmy sú tvorené daňovými a nedaňovými príjmami. Ostatné príjmy sú tvorené transfermi na prenesený výkon štátnej správy, grantmi a dotáciami.

Vývoj bežných príjmov za roky 2016 – 2021:

Tab. č. 3

Rozpočtové roky	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2021
	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	skutočnosť	rozpočet	predpoklad	rozpočet
Príjem mesto	4 221 340	4 472 222	4 806 505	5 478 882	5 772 810	5 655 489	5 600 165
Príjem RO	87 200	100 099	159 803	260 982	359 204	339 064	396 068
Spolu bežné príjmy	4 308 539	4 572 321	4 966 308	5 739 864	6 132 014	5 994 553	5 996 233

Čo sa týka rozpočtovania príjmovej časti porovnania príjmov mesta (viď. tab. č. 1) **na rok 2021 je výška prognózovaných príjmov nižšia o 55 234 € oproti predpokladanej skutočnosti roku 2020.** Na uvedenú skutočnosť má vplyv pokles príjmov z dôvodu pandémie vírusu Covid 19.

Preto aj naďalej do budúcnosti bude opodstatnená zásada opatrnosti a obozretnosti pri rozpočte bežných príjmov, hlavne z dôvodu možného rizika nenaplnenia príjmov prognózovaných v rozpočte na rok 2021. V prípade nenaplnenia príjmov schválených rozpočtom bude potrebné prijať v priebehu roku 2021 opatrenia na viazanie rozpočtových výdavkov v potrebnom rozsahu.

1.1. **Daňové príjmy** - tvoria podstatnú časť bežných príjmov rozpočtu mesta na zabezpečenie samosprávnych funkcií. V roku 2021 sú rozpočtované daňové príjmy vo **výške 3 161 979 €**, čo predpokladá nárast daňových príjmov oproti roku 2020 (predpoklad 3 140 193 €) o sumu 21 786 €. Tvoria takmer 56,46 % všetkých príjmov mesta.

1.1.1. Výnos dane z príjmov FO (podielová daň)

Najpodstatnejšou časťou bežných príjmov mesta je daň z príjmov fyzických osôb tzv. podielová daň zo ŠR. V čase spracovania rozpočtu neboli vydané „Východiskové štatistické údaje a podiel obcí na výnose DPFO pre rok 2021“ a tak bol rozpočet výnosu dane z príjmov pre mesto Hnúšťa na rok 2021 vyčíslený z očakávanej skutočnosti pre rok 2020 s poklesom o 4,46 % oproti schválenému rozpočtu na rok 2020. Výnos dane z príjmov bol rozpočtovaný na rok 2021 Hnúšťa **v sume 2 737 135 €** (pokles oproti rozpočtu roku 2020 o sumu 96 852 €).

V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2020 sa neočakáva v roku 2021 nárast výnosu z dane z príjmov fyzických osôb v súlade s prognózou Ministerstva financií SR (septembrová prognóza pre rok 2021). Pre mesto Hnúšťa bude predpokladaný výnos dane z príjmov fyzických osôb na rok 2021 v objeme **2 742 043 €**.

Je potrebné pri uvedenej podielovej dani uviesť, že v našom meste je nepriaznivý vývoj počtu obyvateľstva, ktorý má každoročne klesajúci trend.

Vzhľadom na to, že pre každý rok sa počet obyvateľov k 31. 12. počíta podľa sčítania obyvateľov v roku 2011 a príslušných prírastkov a úbytkov v ďalších rokoch, nekorešponduje skutočný počet obyvateľov mesta s počtom obyvateľov, ktorý sa používa pri výpočte.

Od roku 2011 do 31.12.2019 bol evidovaný pokles obyvateľstva podľa štatistického úradu v počte 376. Podľa počtu obyvateľov s trvalým bydliskom bol v našom meste za obdobie od roku 2011 do 30.11.2020 pokles obyvateľov o 456.

Pre porovnanie uvádzam nasledujúce údaje poklesu obyvateľstva od roku 2011:

Tab. č. 4

Vývoj počtu obyvateľov k 31.12. roku	Štatistický úrad SR	Evidencia obyvateľov mesta podľa trvalého bydliska
2011	7 787	7 272
2012	7 739	7 218
2013	7 698	7 229
2014	7 704	7 169
2015	7 658	7 102
2016	7 572	7 052
2017	7 490	6 955
2018	7 455	6 929
2019	7 411	6 868
K 30.11.2020	Nie je	6 816

Z vyššie uvedených dôvodov je potrebné pouvažovať do budúcnosti vo výhľadových a koncepčných materiáloch práve v súvislosti s podielovými daňami s možnými ťažkosťami pri zostavovaní príjmovej časti rozpočtu, nakoľko uvedené príjmy tvoria 48,88 % bežných príjmov mesta.

1.1.2. Daň z nehnuteľnosti

V roku 2021 je daň z nehnuteľnosti rozpočtovaná v sume 200 000 €, t. j. zvýšenie dane z nehnuteľnosti oproti predpokladanému stavu platieb do rozpočtu za rok 2020 o sumu 10 000 €. Nedoplatok na dani z nehnuteľnosti je k 31.10.2020 je evidovaný v sume 104 029,78 €.

Pri uvedenej dani je ešte predpoklad zníženia nedoplatku k 31.12.2020.

Pri uvedenom príjme je riziko nenaplnenia predpokladaného predpisu a tak nárast nedoplatkov do budúcnosti.

Na základe vyššie uvedeného odporúčam vyvíjať maximálne úsilie k vymožitelnosti nedoplatkov v čo najvyššej čiastky z uvedenej dane a to hlavne starých nedoplatkov a tak zamedziť nárastu nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia dane v roku 2020.

1.1.3. Za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Overením plnenia rozpočtu príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad k 30.10.2020 a k 31.12.2019 boli zistené nasledovné skutočnosti (v €):

Tab. č. 5.¹

	Právnické osoby	Fyzické osoby	Spolu
Nedoplatok k 31.12.2019	38 462,83	233 024,29	271 487,12
Rozhodnutia vydané rok 2020	182	2 601	2 783
Výška poplatkov (predpis) k 31.10.2020	41 095,44	155 535,40	196 630,84
Príjmy z poplatkov k 31.10.2020	30 081,91	103 738,55	133 820,46
Úhrada za rok 2020 k 31.10.2020	28 437,61	89 031,64	117 469,25
Úhrada za predchádzajúce roky k 31.10.2020	1 644,30	14 706,91	16 351,21
Odpis za predchádzajúce roky	131,54	564,24	695,78
Vratka k 31.10.2020	418,11	95,98	514,09
Nedoplatky k 31.10.2020	49 762,93	284 352,88	334 115,81
Množstvomý zber			
Firma	Skutočnosť rok 2019	Skutočnosť k 31.10.2020	
YURA	2 377,72€/20 240 kg	2 445,25 €/16 280 kg	
CARBON	176,71 €/1 530kg	238,81 €/1 590 kg	
VERSACO	418,11 €/3 620 kg	518,19 €/3 450 kg	
WMT Hnúšťa	406,56 €/3 520 kg	138,18 €/920 kg	

¹Uvedené sumy sú vyrátané z ceny poplatkov:

FO: 0,0712 €/deň, koeficient 1,00=26,07 € rok/osoba

PO: 0,1248 €/deň, koeficient 1,00=34,25 €/osoba – stolička, lôžko

Množstvomý zber: veľkoobjemový kontajner: 0,1502 €/1kg komunálneho odpadu

110 a 1100 litrová nádoba: 0,0406 € za liter komunálneho odpadu

Pri rozpočtovaní príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2021 sa počíta s príjmom vo výške **202 200 €**, z toho poplatok mestu pre FO a PO vo výške **196 700 €** a príjem z *Envirofonde* za skládku **5 500 €**, čo je oproti rozpočtu v roku 2020 (226 700 €) pokles a to vo výške 24 500 €.

Ako je vidieť v tabuľke č. 5, k 31.10.2020 evidujeme nedoplatky v celkovej výške **344 115,81 €** (fyzické osoby 284 352,88 € a právnické osoby 49 762,93 €). K 31.12.2019 boli evidované nedoplatky v celkovej sume **271 487,12 €** (fyzické osoby 233 024,29 € a právnické osoby 38 462,83 €). Suma nedoplatkov, či už PO alebo FO, môže byť k 31.12.2020 o niečo nižšia ako sú uvádzané v tabuľke č. 5, nakoľko do konca roka môže dôjsť k úhradám poplatkov za komunálny odpad.

Na základe vyššie uvedených skutočností, ako aj z dôvodu, že ani v roku 2020 nebude uhradená celá suma predpisu za poplatky vydaná rozhodnutiami a aj z dôvodu nepriaznivého stavu pre pandémiu COVID 19, nevidím v roku 2021 veľkú možnosť zlepšujúceho sa trendu vo vývoji výberu uvedených poplatkov a teda následne reálne zvyšovanie ich výberu, hlavne na strane fyzických osôb, aj keď vymáhanie uvedených nedoplatkov sa uplatňuje všetkými zákonnými spôsobmi pravidelne. Nevymožiteľnosť uvedených nedoplatkov môže nastať aj z dôvodu, že dlžník využije inštitút

osobného bankrotu a mesto svoju pohľadávku nebude vedieť uplatniť. Je dôležité si tiež uvedomiť, že výber uvedeného poplatku je priamo úmerný na počet obyvateľov s trvalým bydliskom v našom meste a ten medziročne klesá. Uvedené poplatky a hlavne ich výber, môžeme dlhodobo radiť medzi najproblematickejšie, pritom však z pohľadu participácie na príjmoch rozpočtu sa jedná o jeden z nosných príjmov bežného rozpočtu.

1.1.4. Ostatné dane za špecifické služby (za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, iné tovary a služby) sú rozpočtované v celkovej výške 22 344 €, čo je nárast v porovnaní s rozpočtom roku 2020 v sume 8 000 € (rok 2020 v sume 14 344 €). Aj pri niektorých príjmoch za špecifické služby je potrebné uviesť, že aj tu dochádza k nenaplneniu rozpočtovaných príjmov za uplynulé obdobie a k vyššiemu evidovanému nedoplatku v porovnaní s rokom 2019. Najvýraznejší rozdiel v evidovaní nedoplatku je na dani za psa. Očakávaný príjem na dani za psa v roku 2020 je vo výške **12 000 €**.

Rozpočet príjmu dane za psa je na rok 2021 rozpočtovaný vo výške **12 300 €**. Naplnenie rozpočtu počas roka 2021 závisí od počtu podaných daňových priznaní, ktorý je počas roka rôznorodý. Je tiež dôležité uviesť, že platitelia dane za psa si neplnia vždy svoju povinnosť a správcovi dane nenahlásia nové skutočnosti napr. odhlásenie psa z dôvodu odšťahovania alebo úhynu.

Tab. č. 6

Rok	Výška nedoplatku na dani za psa
2016	9 304
2017	10 422
2018	12 331
2019	12 904
K 31.10.2020	15 704

Nedoplatky k 31.12.2020 na dani za psa môžu byť o niečo nižšie ako sú uvádzané v tabuľke č. 6, nakoľko do konca roka ešte môže dôjsť k úhradám platieb na uvedenej dani. Je potrebné sa preto do budúcnosti zamerať na zlepšenie výberu hlavne na dani za psa, aby nedochádzalo k medziročnému rastu nedoplatkov.

1.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy sú tvorené príjmami z prenájmu pozemkov, budov, nebytových priestorov, ktoré sú plánované v zmysle uzatvorených platných nájomných zmlúv a príjmom z administratívnych a iných poplatkov a platieb, z úrokov a z iných nedaňových príjmov. Návrh rozpočtu na rok 2021 vychádzal z rozpočtu roku 2020 t.j. zo sumy 250 760 € s miernym navýšením. Mesto Hnúšťa rozpočtuje v roku 2021 nedaňové príjmy vo výške **277 350 €** z toho:

1.2.1. Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

V roku 2021 je spracovaný rozpočet príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku v sume **173 200 €**, čo v porovnaní s predpokladom plnenia rozpočtu na rok 2020 vyššia suma o **16 000 €**. Z uvedeného príjmu tvorí príjem z prenájmu pozemkov 8 500 € a z prenajatých budov v sume 164 700 €.

Pri uvedených príjmoch je nájomné predpísané na celý rozpočtový rok a veľa nájomníkov uhradza nájomné ku dňu 31. 12.2020.

1.2.2. Administratívne poplatky a iné poplatky:

Výška príjmov z administratívnych poplatkov a iných poplatkov, t.j. správne poplatky, pokuty a penále a sankcie, poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja (opatrovateľské služby, hlásenie v mestskom rozhlase, príjmy od stravníkov v ŠJ MŠ, príjmy za spracovanie miezd iným subjektom a iné) je vo výške **99 050 €**. V uvedených príjmoch je zaznamenaný nárast oproti roku 2020 vo výške 10 990 €.

1.3. Granty a transfery – predpokladané príjmy v rámci tejto položky predstavujú prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy na mestá a obce, prostriedky z ÚPSVaR na podporu detí v hmotnej núdzi a prostriedky z EÚ prostredníctvom ŠR v celkovej sume **2 160 836 €** čo predstavuje pokles oproti predpokladu roku 2020 o sumu **166 660 €**.

1.4. Kapitálové príjmy – celkový rozpočet kapitálových príjmov na rozpočtový rok 2021 je plánovaný vo výške **663 000 €** (pokles oproti rozpočtu roku 2020 o sumu 157 000 € a nárast oproti predpokladu za rok 2020 o sumu 17 900 €):

- kapitálové nedaňové príjmy vo výške **10 000 €** (5 000 € z predaja kapitál. aktivít a 5 000 € z predaja pozemkov) – sú rozpočtované vo výške ako v roku 2020.

- kapitálové granty a transfery v sume **653 000 €** (rekonštrukcia sály kultúrneho domu, rekonštrukcia Petrivalského vily, náučný chodník OOCR a najvyššia položka rekultivácia 2. etapy skládky TKO).

Tab. č.7.

Rok	Rozpočet kapitál. príjmov	Skutočnosť plnenia kapit.príjmov
2016	4 308 073	309 371
2017	630 092	247 788
2018	66 000	1 599 326
2019	766 136	2 297 877
2020	820 300	Predpoklad 645 100
2021	663 000	

Je veľmi dôležité poznamenať, že krytie výdavkov bude nielen z vlastných príjmov, ale aj z prostriedkov získaných zo ŠR a EÚ prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania z rozpočtu mesta. Iné investičné akcie, do ktorých sa mesto zapojí v priebehu roka (financovanie zo ŠR a fondov EÚ) budú zahrnuté do rozpočtu v priebehu roka rozpočtovým opatrením).

1.5. Príjmové finančné operácie – sú rozpočtované vo výške **2 303 640 €** a to:

- prostriedky z predchádzajúcich rokov prijaté v roku 2020 vo výške 800 € a vlastné prostriedky z predchádzajúcich rokov vo výške 462 840 €. Príjmové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

- Tuzemské úvery – sú rozpočtované v sume 1 840 000 €.

Bližší rozpis príjmových finančných operácií je str. 15 návrhu rozpočtu.

Záver:

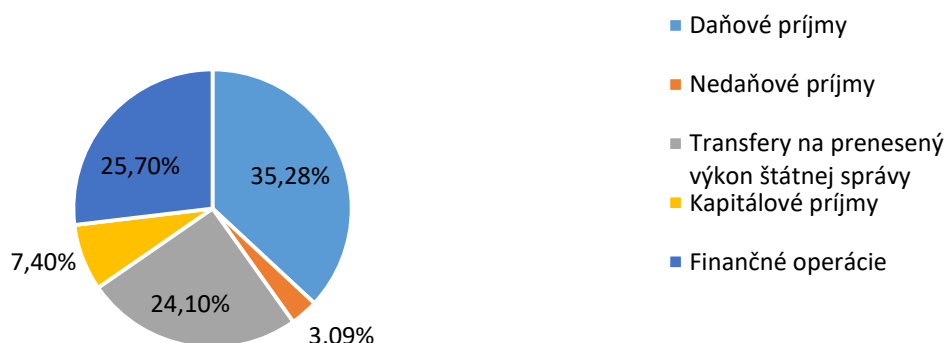
Rizikom sa môže javiť nenaplnenie prognózy MF SR v oblasti podielových daní, ktoré však mesto nemá možnosť ovplyvniť.

Rizikom sa môže javiť aj napĺňanie položiek miestnych daní a poplatkov a výnosy z majetku mesta, čo však mesto má možnosť ovplyvniť.

Odporúčam sledovať stav plnenia pohľadávok s dôrazom na vymáhanie pohľadávok po lehote splatnosti a vyvíjať aktivity k zamedzeniu ďalšieho vzniku pohľadávok po lehote splatnosti.

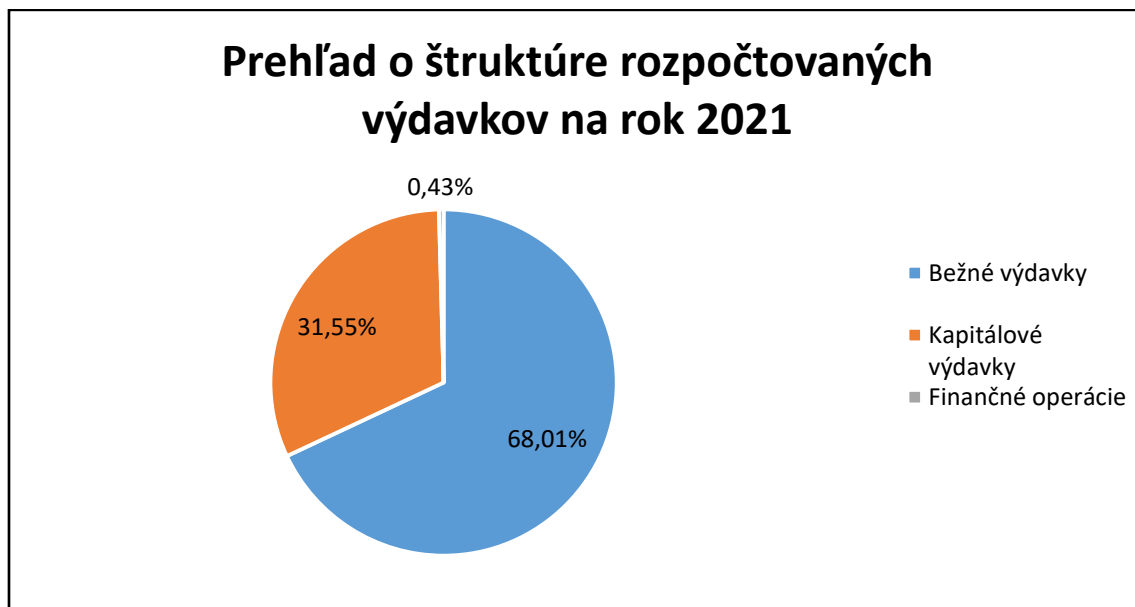
Riziko - nenaplnenia príjmov schválených rozpočtom môže mať za následok nevyhnutosť prijať v priebehu roka opatrenia na viazanie rozpočtových výdavkov v potrebnom rozsahu

Prehľad o štruktúre rozpočtovaných príjmov na rok 2021

D.2. Rozpočet výdavkov

2. V navrhovanom vyrovnanom rozpočte na rok 2021 bolo rozpočtovanie výdavkov vo výške 8 962 873 €. Najvyššie čerpanie sa očakáva v bežných výdavkoch v celkovej výške 6 096 033 €, potom v kapitálových výdavkoch vo výške 2 828 200 € a výdavkových finančných operáciách vo výške 38 640 eur.

Rozpis rozpočtových výdavkoch v eurách a ich vývoj od roku 2014 do roku 2021: Tab. č. 8

Výdavok	Rok 2014 skutočnosť €	Rok 2015 skutočnosť €	Rok 2016 skutočnosť	Rok 2017 skutočnosť	Rok 2018 skutočnosť	Rok 2019 skutočnosť	Rok 2020 rozpočet	Rok 2020 predpoklad	Rok 2021 rozpočet
bežné výdavky - mesto	2 069 397	2 249 521	2 311 640	2 704 291	2 760 496	3 042 311	3 376 834	3 320 296	3 464 791
bežné výdavky RO	1 391 028	1 649 684	1 560 478	1 702 806	1 894 002	2 221 756	2 692 140	2 693 368	2 631 242
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	3 460 425	3 899 205	3 872 118	4 428 700	4 654 498	5 264 067	6 068 974	5 953 664	6 096 033
- kapitálové výdavky mesto	519 723	229 067	306 842	282 301	1740 336	557 689	4 298 647	3 218 370	2 828 200
- kapitálové výdavky RO	0	0	0	3 000	0	14 965	0	14 800	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	519 723	229 067	306 842	285 301	1 740 336	572 654	4 298 647	3 233 170	2 828 200
VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE	189 798	191 769	193 776	195 504	179 084	108 42	73 840	68 480	38 640
SPOLU VÝDAVKOVÁ ČASŤ ROZPOČTU	4 169 945	4 320 041	4 372 736	4 622 676	6 573 918	5 945 123	10 441 461	9 255 314	8 962 873

Výdavkovú časť rozpočtu hodnotím v prvom rade ako celok, ale súčasne sa zameriavam aj na vzájomné súvislosti tvorby výdavkového rozpočtu, ktoré tvoria celkový obraz krytia nevyhnutných výdavkov mesta. Na rok 2021 sa navrhuje rozpočet výdavkov mesta celkom aj s finančnými operáciami v sume **8 962 873 €**, čo je oproti odhadovanej skutočnosti roku 2020 pokles o sumu **292 441 €**.

2.1. Bežné výdavky

Bežné výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2021 rozpočtované vo výške 6 096 033 €, z toho pre školy s právnou subjektivitou 2 631 242 € a aj príspevok na činnosť príspevkových organizácií mesta v sume 552 349 € (MsKS vo výške 158 850 € a TS mesta vo výške 393 499 €). Tieto výdavky budú použité na plánované aktivity vyplývajúce zo samosprávnych funkcií mesta a na prenesený výkon štátnej správy. Rast osobných výdavkov môžeme očakávať aj na základe plánovaného zvýšenia minimálnej mzdy v národnom hospodárstve. Predpokladaný rast minimálnej mzdy na úroveň 623 € a ďalšie navyšovanie minimálnej mzdy do budúcnosti značne ovplyvní rast osobných výdavkov hlavne zamestnancov, ktorí sú odmeňovaní minimálnou mzdou. **Pri zvýšení minimálnej mzdy je však potrebné**

poznamenať, že pre mesto je celkovým výdavkom v rozpočte v tomto prípade super hrubá mzda (reálna cena práce.)

Vývoj bežných výdavkov (mesto)

Tab. č. 10

ROK	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia výdavkov celkom	% plnenia výdavkov
2013	2 072 405	1 951 367	94,16
2014	2 158 376	2 069 397	95,89
2015	2 285 137	2 249 521	98,44
2016	2 470 325	2 311 640	93,58
2017	2 704 291	2 440 064	90,23
2018	2 774 092	2 760 496	99,91
2019	3 135 859	3 042 311	97,01
2020	3 376 834	Predpoklad 3 260 296	
2021	3 464 791		

Na základe uvedeného prehľadu v tab. č. 10 môžeme konštatovať, že vývoj bežných výdavkov má prirodzený rastúci trend od roku 2013. Za rok 2020 sa odhaduje nárast bežných výdavkov oproti skutočnosti roku 2019 až o sumu 217 985 €. Na rok 2021 sa navrhuje v rozpočte suma bežných výdavkov vyššia oproti odhadu na rok 2020 o sumu **204 495 €**.

Z návrhu rozpočtu vyplýva, že na základe bežných príjmov a bežných výdavkov na rok 2019 predstavuje predpoklad prebytku bežného rozpočtu cca 475 797 €, na rok 2020 je 63 040 €, na rok 2021 je to schodok -99 800 € a na rok 2022 je to v sume 0 € a rok 2023 v sume 45 647 €. Z prognózy je zrejmé, že tzv. disponibilná výška prebytku bežného rozpočtu má od roku 2019 klesajúci trend a rozpočet na rok 2021 je rozpočtovaný ako schodkový a krytý je prostriedkami rezervného fondu a finančnými operáciami. Je preto veľmi dôležité zamerať sa na príjem z vlastných daní, ktorých výber a vymáhanie môže mesto ovplyvniť a tak následne by boli kryté výdavky.

Pre potvrdenie uvedeného predpokladu uvádzam tieto skutočnosti:

Nárast bežných príjmov v roku 2021 oproti predpokladu roku 2020: + 55 324 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2021 oproti odhadu roku 2020: + 204 495 €

Nárast bežných príjmov v roku 2020 oproti odhadu roku 2019: + 528 645 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2020 oproti odhadu roku 2019: + 296 430 €

Nárast bežných príjmov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018 : 318 802 €

Nárast bežných výdavkov v roku 2019 oproti predpokladu roku 2018: 377 065 €

2.2. Programový rozpočet:

Výdavky v navrhovanom rozpočte sú rozdelené do 11 programov, ktoré obsahujú podprogramy a návrhy cieľov.

Porovnanie výdavkovej časti rozpočtu podľa programov na rok 2021 s rokmi 2015 - 2019 (skutočnosť) a predpokladom 2020:

Tab. č. 9

Výdavková časť v EUR	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020 rozpočet	Rok 2020 predpoklad	Rok 2021 rozpočet
1. Plánovanie, manažment a kontrola	37 852	41 368	47 782	53 691	48 565	56 900	43 200	63 950
2. Interné služby	60 473	99 814	96 972	115 417	119 679	136 760	132 240	149 600
3. Správa majetku	317 464	386 323	427 399	1 982 077	698 269	3 633 063	3 388 370	1 032 256
4. Služby občanom a podnikateľom	52 674	57 918	53 764	52 691	71 550	63 100	75 780	65 600
5. Bezpečnosť	168 781	176 772	181 687	178 837	209 015	241 465	219 400	205 065
6. Odpadové hospodár. a ochrana ŽP	24 312	15 450	2 526	42 608	123 264	857 200	34 100	2 194 520
7. Kultúra a šport	158 348	165 474	182 720	210 755	205 815	215 230	170 287	219 450
8. Vzdelávanie	2 169 249	2 098 433	2 315 003	2 555 869	2 948 207	3 570 470	3 567 998	3 549 462
9. Sociálne služby	202 204	199 214	208 019	215 098	240 322	251 570	241 200	271 334
10. Technické služby mesta Hnúšťa	437 106	446 442	420 555	451 343	537 730	574 879	598 079	393 499
11. Administratíva	691 578	491 751	491 744	537 448	632 452	766 984	716 000	779 497
S P O L U rozpočet výdavkov:	4 320 272	4 178 960	4 428 172	6 394 834	5 834 869	10 367 621	9 186 834	8 924 233

Porovnaním bežných výdavkov v návrhu programového rozpočtu na rok 2021 k predpokladanej skutočnosti roka 2020 je nárast bežných výdavkov v nasledovných programoch:

- v programe 1 plánovanie, manažment a kontrola
- v programe 2 interné služby
- v programe 6 odpadové hospodárstvo a ochrana ŽP
- v programe 9 sociálne služby
- v programe 11 administratíva

V ostatných programoch je rozpočet na rok 2021 spracovaný porovnateľne s rozpočtom v roku 2020 okrem programu 3. Správa majetku, kde bol rozpočet znížený o 2 356 114 € (bližšie uvedené na str. 27-30 návrhu rozpočtu). Uvedené skutočnosti vypovedajú o zodpovednosti hospodárenia s verejnými prostriedkami.

3.3.Kapitálové výdavky – celkový objem rozpočtovaných kapitálových výdavkov na rok 2021 je rozpočtovaný v sume **2 828 200 €** - sú tu zapracované rozpočtové požiadavky, ktoré obsahujú investičné zámery nevyhnuté na zveľadenie a zhodnotenie majetku mesta, interné služby a plnenie úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy (výdavky na dobudovanie 3. Etapy skládky TKO v sume 1 500 000 € - kryté návratnými zdrojmi financovania, realizácia rekultivácie 2. etapy skládky z prostriedkov účelovej finančnej rezervy v sume 350 000 €). Čo sa týka návrhu rozpočtu na rok 2021 je zrejmé, že mesto kapitálové príjmy rozpočtuje v sume **663 000 €** a že kapitálové výdavky rozpočtuje vo výške **2 828 200 €**.

Pre zhodnotenie majetku sa plánuje použitie vlastných prostriedkov, prostriedkov z návratných zdrojov financovania, z prostriedkov predchádzajúcich rokov, ako aj prostriedkov získaných z EÚ a ŠR prostredníctvom projektov so zabezpečením spolufinancovania. Oblasť kapitálových výdavkov sa bude postupne spresňovať v intencióch získaných zdrojov pre mesto a vo väzbe na príslušné investičné akcie, ktoré bude mesto zabezpečovať.

Súčasťou kapitálového rozpočtu sú aj výdavky príspevkových organizácií a škôl s právnou subjektivitou.

Je potrebné si uvedomiť, že rozpočtované kapitálové výdavky nie sú kryté kapitálovými príjmami. Schodok kapitálového rozpočtu je krytý finančnými operáciami a prostriedkami rezervného fondu.

Na základe uvedených skutočností je potrebné pri plánovaní ďalších nových investícií mať na pamäti, **že kapitálové príjmy súvisia s napĺňaním a realizáciou investičných zámerov mesta. Je potrebné uviesť, že v rámci financovania investícií bude potrebné spolufinancovanie z rozpočtu mesta a môžu prísť do úvahy aj ďalšie výdavky, ktoré sa momentálne nedajú vyčíslieť, ale budú zvyšovať výdavkovú časť rozpočtu a mesto nebude mať na ne dostatočné finančné krytie, najmä z dôvodu nedostatku a obmedzenia finančných tokov (cash flow).**

3.4.Výdavkové finančné operácie sú rozpočtované vo výške **38 640 €** a to:

Vo finančných výdavkových operáciách rozpočtované splátky istín a úverov. Podrobnejší rozpis je uvedený na strane 70 návrhu rozpočtu.

Výdavkové finančné operácie nie sú súčasťou príjmov rozpočtu mesta.

E. Úverová a splátková zaťaženosť mesta Hnúšťa

Pri používaní návratných zdrojov financovania mesto postupuje podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Úverové a splátkové zaťaženie mesta Hnúšťa v roku 2021 v zmysle návrhu rozpočtu mesta Hnúšťa na roky 2021 – 2023 je v limitoch určených podľa § 17 ods. 6 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe preverenia zadĺženosti mesta je zrejmé, že v prípade nevyhnutnej potreby nie je vylúčená možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Odporúčanie:

- **naďalej zvažovať plánovanie nových investícií, okrem plánovaných v rozpočte na rok 2021. V prípade zvažovania použitia nových úverových zdrojov je dôležité dodržať proces podľa § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Je potrebné si uvedomiť, že použitie cudzích zdrojov na krytie neproduktívnych výdavkov mesta môže viesť v budúcnosti k riziku s dosahom na platobnú schopnosť a likviditu záväzkov voči partnerom mesta t.j. aj voči bankovým subjektom.**

F. ZHRNUTIE

Ako som uviedla v mojom stanovisku návrh rozpočtu na rok 2021 a rozpočtové roky 2022-2023 je návrh rozpočtu spracovaný v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými smernicami mesta Hnúšťa. **Pozitívne hodnotím spracovanie a tiež zostavenie rozpočtu po odbornej stránke v období „neistoty“, ktoré priniesla pandémia COVID 19.**

Návrhy programového rozpočtu na rok 2021 a na roky 2022-2023 boli vypracované v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V roku 2021 nemôžeme hovoriť o zlepšení východiska v príjmovej časti a to zvýšením bežných príjmov pre krytie bežných výdavkov, nakoľko je rozpočtovaný schodkový bežný rozpočet. Do budúcnosti je dôležité sa zamerať na hľadanie cesty a možnosti na zabezpečenie dostatočnej výšky použiteľných vlastných zdrojov (bežné príjmy), aby sa predišlo ohrozeniu krytia bežných výdavkov v rozpočte.

K dosiahnutiu navrhovaných cieľov s udrzaním komplexnej udržateľnosti a konzistentnosti navrhovaného rozpočtu je nevyhnutná pozornosť všetkých participujúcich zložiek pri plnení príjmov, ale najmä čerpaní výdavkov. Podobne ako v predchádzajúcich obdobiach aj v nastávajúcom rozpočtovom roku je dôležité **disciplinovane pristupovať najmä k čerpaniu prostriedkov** v zmysle jednotlivých programov, podprogramov a projektov dodržiavaním zásady hospodárnosti, aby sa v konečnom dôsledku dodržala koncepcia navrhovaného vyrovnaného rozpočtu.

Na základe skutočností uvedených v návrhu rozpočtu odporúčam dôrazne dodržiavať rozpočtovú rovnováhu nielen na úrovni mesta, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu a pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu bežných výdavkov.

Udržanie rozpočtu v reálnych podmienkach je totiž predpokladom a východiskom k splneniu cieľov aj viacročného programového rozpočtu.

Spracovaný návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2021 poskytuje poslancem zboru mestského zastupiteľstva základné údaje a informácie pre kvalifikované rozhodovanie, prípadne vyváženú úpravu rozpočtu mesta na príslušných príjmových a výdavkových položkách.

G. ZÁVER

Na základe môjho odborného stanoviska a skutočnosti v ňom uvedených odporúčam:

- ❖ **predložený návrh rozpočtu mesta Hnúšťa na rok 2021 Mestskému zastupiteľstvu v Hnúšti schváliť**
- ❖ **a návrh rozpočtu na roky 2022-2023 zobrať na vedomie.**

Ing. Anna Baričová
hlavná kontrolórka mesta